

UNDANG-UNDANG NEGERI PAHANG

Enakmen 2

ENAKMEN PERLADANGAN UNGGAS

2005

SUSUNAN SEKSYEN

**BAHAGIAN I
PERMULAAN**

Seksyen

1. Tajuk ringkas dan permulaan kuat kuasa
2. Tafsiran

**BAHAGIAN II
PENTADBIRAN**

3. Perlantikan pegawai diberikuasa
4. Pegawai diberikuasa boleh memohon bantuan awam

**BAHAGIAN III
PELESENAN**

5. Keperluan untuk lesen
6. Permohonan lesen
7. Pegawai pelesen boleh menolek lesen
8. Perladangan unggas tanpa lesen suatu kesalahan
9. Kesahan lesen
10. Pemegang lesen hendaklah mematuhi terma dan syarat lesen
11. Mempamerkan dan mengemukakan lesen
12. Menggantung dan membatalkan lesen
13. Membaharui lesen
14. Lesen tidak boleh dipindah milik, diserahkan, dsb.

**BAHAGIAN IV
KESALAHAN**

15. Kesalahan melepaskan sisa unggas atau kumbahan sisa unggas kedalam sungai, anak sungai, dsb
16. Kesalahan melepaskan bau busuk dan tidak enak, debu atau habuk dari ladang unggas

17. Kesalahan membenarkan pembiakan lalat, serangga dan makhluk perosak
18. Kesalahan menggunakan ubat dilarang atau menggunakan ubat tidak ikut peraturan
19. Pengakuan dan maklumat palsu
20. Halangan menyalahi undang-undang adalah satu kesalahan

**BAHAGIAN V
PENGUATKUASAAN DAN PENDAKWAAN**

21. Pegawai pelesen, dll. boleh memasuki ladang unggas dan melakukan pemeriksaan
22. Kuasa penyiasatan
23. Sanksi pendakwaan
24. Pegawai pelesen atau pegawai diberikuasa boleh menyita dan merampas hal perkara kesalahan

**BAHAGIAN VI
PELBAGAI**

25. Mahkamah boleh memerintahkan lucuthak
26. Penalti bagi kesalahan yang tidak diperuntukkan selainnya
27. Kesalahan oleh pertubuhan perbadanan
28. Ladang unggas yang dikecualikan
29. Pengarah boleh mangkompaun kesalahan
30. Pematuhan kepada undang-undang bertulis lain
31. Perlindungan pegawai awam dan Pihak Berkuasa Negeri
32. Pihak Berkuasa Negeri boleh membuat kaedah-kaedah
33. *Mens rea* tidak diperlukan bagi kesalahan
34. Peruntukan peralihan
35. Penyampaian notis, dokumen perintah dan lain-lain
36. Pindaan kepada jadual

**BAHAGIAN VII
RAYUAN**

37. Rayuan kepada Pihak Berkuasa Negeri
38. Pihak Berkuasa Negeri dan pegawai pelesen boleh menetapkan syarat

JADUAL

UNDANG-UNDANG NEGERI PAHANG

Enakmen 2

**ENAKMEN PERLADANGAN UNGGAS
2005**

BETA BERSETUJU

(MOHOR KERAJAAN)

TENGGU ABDULLAH IBNI SULTAN
HAJI AHMAD SHAH
AL-MUSTA'IN BILLAH
Pemangku Raja Pahang

2005

Satu Enakmen untuk melesen ladang unggas dan untuk mengawal dan mengawalselia perladangan unggas dan aktiviti-aktiviti berkaitan dengan unggas di Negeri Pahang dan untuk mengadakan peruntukan bagi perkara-perkara yang berkaitan dengannya.

[]

DIPERBUAT undang-undang oleh Badan Perundangan Negeri Pahang seperti berikut:

**BAHAGIAN I
PERMULAAN**

Tajuk ringkas dan permulaan kuat kuasa

1. (1) Enakmen ini bolehlah dinamakan Enakmen Perladangan Unggas 2005

(2) Enakmen ini mula berkuat kuasa pada tarikh yang ditetapkan oleh Pihak Berkuasa Negeri melalui pemberitahuan dalam *Warta*.

Tafsiran

2. Dalam Enakmen ini, melainkan jika konteksnya menghendaki makna yang lain -

“aktiviti-aktiviti berkaitan dengan unggas” ertinya memproses unggas dan sisa unggas atau aktiviti-aktiviti berkaitan yang lain sebagaimana ditentukan oleh Pengarah melalui perintah yang disiarkan dalam *Warta*;

“ditetapkan” ertinya ditetapkan oleh Enakmen ini atau kaedah-kaedah;

“fi ditetapkan” ertinya fi yang ditetapkan dalam Jadual Ketiga atau ditetapkan oleh kaedah-kaedah;

“kaedah-kaedah” ertinya kaedah-kaedah yang dibuat di bawah seksyen 32;

“karkas unggas” termasuklah bangkai apa-apa unggas yang mati disembelih atau dengan cara lain atau mana-mana bahagiannya;

“kumbahan sisa unggas” ertinya apa-apa kumbahan yang keluar daripada ladang unggas;

“ladang unggas” ertinya mana-mana tempat dimana perladangan unggas dijalankan dan termasuk mana-mana tempat yang digunakan untuk menyimpan unggas;

“lesen” ertinya lesen yang dikeluarkan di bawah Enakmen ini;

“loji” ertinya mana-mana tempat dimana pemrosesan unggas dijalankan;

“Negeri” ertinya Negeri Pahang;

“ofal” termasuklah usus, perut, jantung, hati, paru-paru, limpa, ginjal, hempedal, darah atau mana-mana bahagian dalaman unggas;

“pegawai diberikuasa” ertinya mana-mana pegawai awam yang diberikuasa secara bertulis oleh Pengarah di bawah seksyen 3;

“pegawai pelesen” ertinya mana-mana pegawai diberikuasa yang ditentukan oleh Pengarah secara bertulis sebagai pegawai pelesen di bawah Enakmen ini dan termasuklah Pengarah;

“Pelan susun atur” berhubungan dengan mana-mana ladang unggas, ertinya pelan susun atur yang dikemukakan kepada pegawai pelesen berserta dengan permohonan untuk mendapatkan lesen;

“pembenihan” termasuklah –

- (a) penyimpanan unggas benihan;
- (b) penternakan unggas benihan;
- (c) pengeluaran telur tetas; dan
- (d) pengeluaran anak unggas umur sehari;

“Pemegang lesen” ertinya mana-mana orang yang kepadanya lesen telah dikeluarkan dan termasuklah mana-mana orang yang menjaga atau menjalankan kawalan ke atas sesuatu ladang unggas atau aktiviti-aktiviti berkaitan dengan unggas;

“pemprosesan unggas” termasuklah –

- (a) menyembelih, membuang bulu, membuang tulang atau membuang isi perut unggas;
- (b) memotong unggas yang telah disembelih kepada bahagian-bahagian; dan
- (c) melakukan apa-apa perbuatan ke arah penyediaan unggas untuk pengilangan dan pengeluaran produk sampingan daging unggas,

untuk dijual;

“Pengarah” ertinya Pengarah Perkhidmatan Haiwan Negeri Pahang;

“perladangan unggas” termasuklah melakukan mana-mana satu atau lebih kegiatan berikut-

- (a) menternak unggas pedaging;
- (b) menternak unggas penelur;
- (c) menternak unggas benihan;
- (d) mengendalikan tempat penetasan;
- (e) mengusahakan aktiviti-aktiviti berkaitan dengan unggas;

“produk sampingan daging unggas” termasuklah naget, bebola daging dan produk lain yang serupa tetapi tidak termasuk ofal dan sisa unggas;

“rumah kediaman” ertinya satu kelompok rumah tidak kurang daripada lima jumlahnya yang berpenghuni, tidak termasuk rumah setinggan dalam ladang unggas;

“sisa unggas” termasuklah-

- (a) tinja, ekskreta dan bulu;
- (b) sisa makanan, kulit telur dan telur tembelang;
- (c) habuk papan, reja papan dan lain-lain bahan serap air yang digunakan sebagai alas lantai bangsal unggas; dan
- (d) bahagian unggas yang lazimnya tidak dimakan oleh manusia;

“tempat penetasan” ertinya mana-mana premis yang digunakan untuk tujuan pengeraman dan tetasan telur bernas bagi menghasilkan anak unggas umur sehari;

“ubat” ertinya apa-apa bahan atau campuran yang digunakan secara dalaman atau luaran bagi maksud rawatan, profilaktik, penggalak pertumbuhan, pengubahan fungsi fisiologi badan atau tingkah laku unggas;

“unggas” termasuklah ayam, itik, angsa, ayam belanda, ayam mutiara, puyuh, merpati, burung unta dan burung emu daripada apa-apa jantina, umur, baka atau generasi termasuk telur atau kacukannya dan apa-apa burung lain sebagaimana ditentukan oleh Pengarah melalui perintah yang disiarkan dalam *Warta*;

“unggas pembiak” ertinya apa-apa unggas jantan atau betina daripada berbagai umur dan generasi yang digunakan untuk mengeluarkan telur bernas dan anak unggas umur sehari.

BAHAGIAN II PENTADBIRAN

Pelantikan pegawai diberikuasa

3. (1) Bagi maksud Enakmen ini, Pengarah boleh melantik secara bertulis mana-mana pegawai awam sebagai pegawai diberikuasa.
- (2) Seseorang pegawai diberikuasa hendaklah menunjukkan jika diminta, kuasa bertulis yang dikeluarkan kepadanya oleh Pengarah.

Pegawai diberikuasa boleh memohon bantuan awam

4. Tiada seorang pun boleh menolak untuk memberi bantuan atau kerjasama kepada pegawai diberikuasa jika pegawai diberikuasa itu dengan cara yang munasabah telah memperkenalkan dirinya.

BAHAGIAN III PELESENAN

Keperluan untuk lesen

5. (1) Tiada seorang pun boleh mengusahakan atau menjalankan perladangan unggas dan aktiviti-aktiviti berkaitan dengan unggas melainkan satu lesen di bawah Enakmen ini telah dikeluarkan kepadanya.
- (2) Walau apa-apa jua pun yang berlawanan dalam Enakmen ini, setiap ladang unggas hendaklah mempunyai lesen yang berasingan.

Permohonan lesen

6. (1) Permohonan untuk mendapatkan lesen hendaklah dibuat kepada pegawai pelesen dengan menggunakan borang sebagaimana yang ditetapkan dalam **Jadual Pertama**.

(2) Permohonan di bawah subseksyen (1) hendaklah dikemukakan beserta dengan -

(a) satu pelan susun atur tapak dan lokasi ladang unggas yang dicadang untuk dilesenkan yang menunjukkan -

(i) sempadan ladang unggas dan sempadan tanah dimana ladang unggas itu akan didirikan

(ii) dimensi dan rekabentuk bangunan ladang unggas dan struktur ladang unggas itu; dan

(iii) lokasi tempat yang menunjukkan jarak dengan garisan lurus mana-mana rumah kediaman, sekolah, klinik atau tempat ibadat yang sedia ada semasa permohonan dibuat dalam lingkungan minimum dua ratus meter daripada mana-mana bangunan atau infrastruktur yang digunakan untuk menternak unggas di ladang unggas yang dicadangkan itu;

(b) satu salinan diperakui sah hakmilik tanah di mana ladang unggas itu didirikan atau dicadang akan didirikan;

(c) jika tanah tersebut tidak dimiliki oleh pemohon, satu keizinan bertulis daripada tuan tanah berdaftar; dan

(d) satu salinan diperakui sah pendaftaran perniagaan, jika pemohon adalah suatu pertubuhan perbadanan.

(3) Perenggan (2)(a)(iii) tidak terpakai bagi mana-mana loji.

(4) Bagi maksud perenggan (2)(a)(iii), "rumah kediaman" tidak termasuk mana-mana rumah setinggan, kuarters pekerja atau apa-apa premis lain yang dibina atau disediakan diatas ladang unggas itu bagi tujuan tempat kediaman pekerja.

(5) Fi yang ditetapkan dalam Jadual Kedua hendaklah dibayar apabila permohonan lesen telah diluluskan.

Pegawai pelesen boleh menolak lesen

7. Pegawai pelesen hendaklah enggan mengeluarkan lesen jika dia berpuashati -

- (a) bahawa ladang unggas itu mungkin boleh mendatangkan bahaya kesihatan kepada awam;
- (b) bahawa ladang unggas itu mungkin boleh memudaratkan harta awam;
- (c) bahawa ladang unggas itu mungkin boleh menyebabkan pencemaran alam sekitar di kawasan di mana ladang unggas itu didirikan; dan
- (d) bahawa permohonan itu tidak mematuhi seksyen 6

Perladangan unggas tanpa lesen suatu kesalahan

- 8.** Mana-mana orang yang mengusahakan atau menjalankan perladangan unggas dan aktiviti-aktiviti berkaitan dengan unggas tanpa suatu lesen yang sah adalah melakukan satu kesalahan dan boleh apabila disabitkan dikenakan denda tidak kurang daripada lima ribu ringgit tetapi tidak melebihi sepuluh ribu ringgit atau penjara selama tempoh tidak melebihi dua tahun atau kedua-keduanya.

Kesahan lesen

- 9.** (1) Sesuatu lesen, melainkan jika dibatalkan terlebih dahulu, hendaklah sah untuk tempoh maksimum dua belas bulan dari tarikh ia dikeluarkan melainkan dinyatakan sebaliknya di dalam lesen itu.
- (2) Lesen hendaklah dalam borang sebagaimana yang ditetapkan dalam Jadual Ketiga.

Pemegang lesen hendaklah mematuhi terma dan syarat lesen

- 10.** (1) Seseorang pemegang lesen hendaklah mematuhi terma-terma dan syarat-syarat lesen sepanjang tempoh lesen itu berkuat kuasa.

(2) Seseorang pemegang lesen yang melanggar mana-mana terma atau syarat lesen adalah melakukan satu kesalahan dan boleh apabila disabitkan dikenakan denda tidak melebihi lima ribu ringgit atau penjara selama tempoh tidak melebihi enam bulan atau kedua-duanya, dan dalam hal kesalahan berterusan, boleh dikenakan denda lima ratus ringgit bagi setiap hari kesalahan itu terus dilakukan.

Mempamerkan dan mengemukakan lesen

- 11.** (1) Seseorang pemegang lesen hendaklah mempamerkan lesen yang sah di satu tempat yang mudah dilihat dalam ladang unggas yang berhubungan dengannya lesen itu dikeluarkan.

(2) Seseorang pemegang lesen hendaklah mengemukakan, apabila diminta oleh Pengarah,

pegawai pelesen atau mana-mana pegawai diberikuasa, lesen yang sah yang dikeluarkan kepadanya untuk pemeriksaan.

(3) Mana-mana orang yang tanpa sebab yang munasabah gagal mempamerkan atau mengemukakan lesen yang sah sebagaimana dikehendaki oleh seksyen ini adalah melakukan satu kesalahan dan boleh apabila disabitkan dikenakan denda tidak melebihi satu ribu ringgit.

Menggantung dan membatalkan lesen

12. (1) Pengarah boleh menggantung sesuatu lesen jika dia berpuashati dan mempunyai sebab yang munasabah untuk mempercayai bahawa unggas, karkas unggas, sisa unggas atau produk sampingan daging unggas dari ladang unggas itu boleh mendatangkan bahaya kepada kesihatan awam.

(2) Jika sesuatu ladang unggas telah digantung lesennya di bawah subseksyen (1), Pengarah hendaklah mengeluarkan satu perintah -

(a) melarang unggas, karkas unggas, sisa unggas atau produk sampingan daging unggas itu daripada dibawa keluar daripada ladang unggas itu dan perintah itu adalah berkuat kuasa sehingga satu pemeriksaan atau apa-apa keputusan dibuat; dan

(b) melupuskan unggas, karkas unggas, sisa unggas atau produk sampingan daging unggas itu mengikut cara yang memuaskan hati Pengarah bahawa pelupusan itu tidak menimbulkan apa-apa bahaya kesihatan kepada awam.

(3) Mana-mana orang yang gagal mematuhi perintah di bawah subseksyen (2) adalah melakukan satu kesalahan dan boleh apabila disabitkan dikenakan denda tidak melebihi sepuluh ribu ringgit atau penjara selama tempoh tidak melebihi satu tahun atau kedua-duanya.

(4) Pengarah boleh membatalkan suatu lesen -

(a) jika dia mendapati, selepas permohonan itu, bahwa pemegang lesen telah memberikan maklumat palsu atau membuat pengakuan palsu pada masa permohonan dibuat di bawah seksyen 6 atau seksyen 34;

(b) jika dia berpuas hati bahawa pemegang lesen telah secara berterusan atau kerap kali melakukan mana-mana kesalahan di bawah Enakmen ini atau kaedah-kaedah atau melanggar mana-mana terma atau syarat lesen; atau

(c) jika pemegang lesen telah didapati bersalah dan disabitkan atas mana-mana kesalahan di bawah Enakmen ini atau kaedah-kaedah.

Membaharui lesen

13. (1) Permohonan untuk memperbaharui lesen hendaklah dikemukakan kepada pegawai pelesen dalam tempoh tidak kurang daripada tiga bulan sebelum tarikh luput lesen semasa dan seksyen 6 hendaklah terpakai kepada semua permohonan perbaharuan lesen seolah-olah ia adalah permohonan lesen baru di bawah Enakmen ini.

(2) Mana-mana permohonan untuk memperbaharui lesen yang dikemukakan kurang daripada tiga bulan tetapi sebelum tarikh luput lesen semasa tidak boleh dilayan oleh pegawai pelesen kecuali dengan dikenakan penalti tidak melebihi satu ratus ringgit.

(3) Pegawai pelesen tidak boleh memperbaharui lesen di bawah Enakmen ini-

(a) jika hal keadaan di bawah seksyen 7 terpakai;

(b) jika pemegang lesen telah secara berterusan atau kerap kali melakukan mana-mana kesalahan di bawah Enakmen ini atau kaedah-kaedah atau melanggar mana-mana terma atau syarat lesen; dan

(c) jika pemegang lesen telah didapati bersalah dan disabitkan atas mana-mana kesalahan di bawah Enakmen ini atau kaedah-kaedah.

(4) Jika permohonan untuk memperbaharui lesen dibuat selepas tarikh luput lesen semasa, pegawai pelesen boleh menimbangkan permohonan tersebut tertakluk kepada pemohon membayar penalti satu ribu ringgit bagi permohonan lewat.

Lesen tidak boleh dipindah milik, diserahkan, dsb.

14. Sesuatu lesen tidak boleh dipindah milik, diserahkan atau diuruskan secara lain kecuali kebenaran bertulis Pengarah telah diadapati terlebih dahulu dan penerima pindahan atau pemegang serahhak itu atau mana-mana orang lain yang mengambil alih lesen itu hendaklah tertakluk kepada terma-terma dan syarat-syarat yang sama pada lesen itu dan kepada peruntukan Enakmen ini seolah-olah dia adalah pemegang lesen asal.

BAHAGIAN IV KESALAHAN

Kesalahan melepaskan sisa unggas atau kumbahan sisa unggas ke dalam sungai, anak sungai, dsb.

15. (1) Adalah menjadi satu kesalahan bagi pemegang lesen sama ada dengan sengaja atau tidak sengaja –

- (a) membuang mana-mana karkas unggas, ofal atau sisa unggas;
- (b) melepaskan kumbahan sisa unggas yang tidak dirawat; atau
- (c) melepaskan kumbahan sisa unggas yang dirawat tetapi tidak mematuhi standard yang ditetapkan oleh kaedah-kaedah,

ke dalam mana-mana sungai, anak sungai, parit, perairan darat, saluran pengairan atau mana-mana tempat yang tidak diwartakan sebagai tempat pembuangan sisa.

(2) Seseorang pemegang lesen adalah dianggap telah membuang karkas unggas, ofal, sisa unggas atau melepaskan kumbahan sisa unggas ke dalam sungai, anak sungai, parit, perairan darat, saluran pengairan atau mana-mana tempat yang tidak diwartakan sebagai tempat pembuangan sisa jika dia gagal mengambil apa-apa langkah atau usaha pencegahan untuk mencegah pembuangan atau pelepasan itu.

(3) Mana-mana pemegang lesen yang melanggar subseksyen (1) adalah melakukan satu kesalahan dan boleh apabila disabitkan dikenakan denda tidak melebihi sepuluh ribu ringgit atau penjara selama tempoh tidak melebihi satu tahun atau kedua-duanya.

Kesalahan melepaskan bau busuk dan tidak enak, debu dan habuk dari ladang unggas

16. (1) Seseorang pemegang lesen hendaklah mengambil langkah atau usaha bagi mencegah –

- (a) pelepasan atau pengeluaran bau atau gas tidak enak dan busuk dari ladang unggasnya; atau
- (b) pelepasan atau pengeluaran debu atau habuk dari ladang unggasnya,

yang mungkin boleh menyebabkan kacau ganggu atau bahaya kesihatan kepada orang awam atau menyebabkan kemudaratan kepada harta- benda awam.

(2) Jika Pengarah menerima apa-apa aduan daripada mana-mana orang atau badan bahawa sesuatu ladang unggas melepaskan atau mengeluarkan bau atau gas yang tidak enak dan busuk atau debu dan habuk yang menyebabkan kacau ganggu atau bahaya kesihatan kepada orang awam atau kemudaratan kepada harta benda awam, Pengarah hendaklah menyebabkan satu siasatan dibuat mengenai aduan itu.

(3) Sekiranya, setelah selesai penyiasatan, Pengarah berpuashati bahawa aduan itu munasabah, Pengarah hendaklah menyebabkan satu notis tunjuk sebab disampaikan kepada pemegang lesen ladang unggas yang berkenaan bagi menunjukkan sebab kenapa lesennya tidak boleh dibatalkan dan ladang unggasnya tidak boleh ditutup.

(4) Jika pemegang lesen gagal menjawab notis tunjuk sebab dalam tempoh tiga puluh hari dari tarikh penerimaan notis tersebut, Pengarah boleh membatalkan lesen itu.

(5) Sekiranya pemegang lesen menjawab notis tunjuk sebab, Pengarah hendaklah menimbangkan jawapan itu dan mengambil langkah-langkah berikut:

(a) jika Pengarah berpuashati bahawa keadaan tersebut boleh diperbaiki, dia hendaklah menyampaikan notis kepada pemegang lesen memintanya mengambil langkah untuk membaiki keadaan dalam tempoh seperti yang dinyatakan oleh Pengarah di dalam notis itu dan Pengarah boleh juga menyatakan, jika perlu, langkah-langkah pembaikan yang perludiambil; atau

(b) jika Pengarah berpuashati bahawa keadaan tidak dapat diperbaiki, Pengarah hendaklah mengarahkan pembatalan lesen dan ladang unggas itu ditutup.

(6) Jika Pengarah bertindak di bawah perenggan (5)(a) dan pemegang lesen gagal mengambil langkah pembaikan sebagaimana diarahkan, Pengarah boleh membatalkan lesen tanpa apa-apa notis lanjut kepada pemegang lesen.

(7) Jika Pengarah bertindak di bawah perenggan (5)(b), dia hendaklah menyampaikan atau menyebabkan disampaikan arahan pembatalan kepada pemegang lesen dan arahan pembatalan itu hendaklah menyatakan tempoh dalam mana ladang unggas itu hendaklah ditutup:

Dengan syarat bahawa tempoh tersebut hendaklah tidak kurang daripada enam bulan dari tarikh penyampaian perintah kepada pemegang lesen.

(8) Mana-mana orang yang gagal mematuhi mana-mana arahan di bawah subseksyen (7) adalah melakukan satu kesalahan di bawah Enakmen ini.

Kesalahan membenarkan pembiakan lalat, serangga dan makluk perosak

17. (1) Seseorang pemegang lesen hendaklah menjaga dan mengekalkan kebersihan ladang unggasnya pada setiap masa dan hendaklah mengambil langkah untuk mencegah apa-apa keadaan yang menggalakan pembiakan lalat, serangga dan makhluk perosak yang boleh menjadi punca kemudaratan kesihatan atau kacau ganggu awam.

(2) Adalah menjadi satu kesalahan bagi pemegang lesen, sama ada dengan sengaja atau tidak sengaja, membenarkan atau menyebabkan dibenarkan ladang unggasnya berada dalam keadaan yang melanggar subseksyen (1).

(3) Jika Pengarah menerima sebarang aduan daripada mana-mana orang atau badan bahawa ladang unggas itu menjadi tempat menggalak pembiakan lalat, serangga dan makhluk perosak yang boleh menjadi punca bahaya kesihatan atau kacau ganqqu

awam, Pengarah boleh menyebabkan satu siasatan dibuat mengenai aduan tersebut.

(4) Mana-mana pemegang lesen yang melanggar subseksyen (1) adalah melakukan satu kesalahan dan apabila disabitkan boleh dikenakan denda tidak melebihi sepuluh ribu ringgit atau penjara selama tempoh tidak melebihi satu tahun atau kedua-duanya.

Kesalahan menggunakan ubat dilarang dan menggunakan ubat tidak ikut peraturan

18. (1) Seseorang pemegang lesen hendaklah mengambil langkah atau usaha bagi mencegah ladang unggasnya daripada –

(a) menggunakan apa-apa ubat yang dilarang oleh mana-mana pihak berkuasa; atau

(b) menggunakan apa-apa ubat dengan cara yang mungkin boleh mendatangkan bahaya kesihatan kepada awam,

sebagaimana dinyatakan dalam Akta Racun 1952 [*Akta 366*] dan Akta Makanan 1983 [*Akta 281*] atau kaedah-kaedah atau peraturan-peraturan yang dibuat dibawahnya.

(2) Adalah menjadi satu kesalahan bagi pemegang lesen, sama ada dengan sengaja atau tidak sengaja, membenarkan atau menyebabkan dibenarkan ladang unggasnya berada dalam keadaan yang melanggar subseksyen (1).

(3) Pengarah, jika setelah menjalankan penyiasatan berpuashati bahawa seseorang pemegang lesen telah melanggar subseksyen (1), boleh mengambil tindakan terhadap ladang unggas itu mengikut subseksyen 12(1).

Pengakuan dan maklumat palsu

19. Adalah menjadi satu kesalahan bagi mana-mana orang-

(a) memberi maklumat -

(i) palsu; atau

(ii) yang dipercayai adalah palsu atau tidak benar; atau

(b) memberi apa-apa pengakuan palsu,

bagi maksud apa-apa permohonan, atau semasa menjawab apa-apa pertanyaan daripada Pengarah, pegawai pelesen atau pegawai diberikuasa untuk apa-apa maklumat di bawah Enakmen ini.

Halangan menyalahi undang-undang adalah satu kesalahan

20. Adalah menjadi satu kesalahan bagi mana-mana orang yang -

(a) tanpa alasan yang sah menyekat atau menghalang atau membantu dalam menyekat atau menghalang mana-mana pegawai pelesen atau pegawai diberikuasa yang menjalankan mana-mana kuasa atau tugasnya secara sah di sisi undang-undang di bawah Enakmen ini;

(b) menghalang orang lain daripada memberi bantuan atau kerjasama kepada mana-mana pegawai pelesen atau pegawai diberikuasa dalam menjalankan tugasnya di bawah Enakmen ini.

BAHAGIAN V PENGUATKUASAAN DAN PENDAKWAAN

Pegawai pelesen, dll. Boleh memasuki ladang unggas dan melakukan pemeriksaan

21. (1) Bagi maksud Enakmen ini, pegawai pelesen atau pegawai diberikuasa boleh pada bila-bila masa memasuki dan melakukan pemeriksaan terhadap mana-mana ladang unggas yang dia mempunyai sebab yang munasabah untuk mempecayai bahawa satu kesalahan telah dilakukan di bawah Enakmen ini atau kaedah-kaedah dan menjalankan perkara-perkara berikut -

(a) mengambil apa-apa sampel ubat dan gambar yang difikirkannya perlu;

(b) memeriksa mana-mana ubat, buku, rekod, dan dokumen yang terdapat dalam ladang unggas atau mana-mana premis yang terdapat didalamnya dan membuat salinan buku, rekod, atau dokumen yang diperiksa itu; dan

(c) merekodkan apa-apa maklumat berkaitan dengan penyiasatan dan pemeriksaan untuk membuktikan bahawa satu kesalahan telah dilakukan di bawah Enakmen ini atau kaedah-kaedah.

(2) Dalam menjalankan kuasa yang diberi di bawah subseksyen (1), pegawai pelesen atau pegawai diberikuasa boleh memasuki mana-mana premis yang terdapat dalam ladang unggas itu dengan atau tanpa kebenaran tuan punya.

Kuasa penyiasatan

22. (1) Seseorang pegawai pelesen atau pegawai diberikuasa hendaklah mempunyai kuasa untuk menyiasat perlakuan sesuatu kesalahan di bawah Enakmen ini atau kaedah-kaedah.

(2) Seseorang pegawai pelesen atau pegawai diberikuasa boleh, berhubung dengan

penyiasatan berkenaan dengan sesuatu kesalahan yang dilakukan di bawah Enakmen ini atau kaedah-kaedah, menjalankan kuasa-kuasa khas berhubung dengan penyiasatan polis kecuali kuasa untuk menangkap tanpa waran yang diberikuasa oleh Kanun Prosedur Jenayah bagi kesalahan boleh tengkap.

Sanksi pendakwaan

- 23.** Tiada apa-apa pendakwaan di bawah Enakmen ini boleh dimulakan melainkan dengan terlebih dahulu mendapat sanksi daripada Pendakwa Raya.

Pegawai pelesen atau pegawai diberikuasa boleh menyita dan merampas hal perkara kesalahan

- 24.** (1) Pegawai pelesen atau pegawai diberikuasa boleh memasuki mana-mana ladang unggas jika di mendapati –

(a) bahawa ladang unggas itu tidak mempunyai lesen; atau

(b) bahawa mana-mana orang, berhubung dengan ladang unggas itu, telah disampaikan arahan di bawah perenggan 16(5)(b) dan subseksyen 34(6), dan orang itu gagal mematuhi arahan tersebut;

dan pegawai pelesen atau pegawai diberikuasa –

(i) boleh menyita dan merampas semua unggas, karkas unggas, sisa unggas dan produk sampingan daging unggas: dan

(ii) boleh merobohkan dan mengalih semua atau mana-mana bahagian struktur dan bangunan, yang didapati di atasnya.

(2) Semua unggas, karkas unggas, sisa unggas dan produk sampingan daging unggas yang disita menurut subseksyen (1) hendaklah dilupuskan melalui lelongan awan atau lain-lain kaedah yang difikirkan sesuai oleh pegawai pelesen atau pegawai diberikuasa dan hasil daripada pelupusan tersebut hendaklah digunakan untuk menanggung perbelanjaan yang dilakukan dalam perampasan, perobohan dan pengalihan struktur dan bangunan di ladang unggas itu dan apa-apa lebihnya hendaklah dikembalikan kepada tuan punya dan jika tuan punya tidak dapat ditentukan perkara tersebut hendaklah dirujuk kepada mahkamah untuk mendapatkan perintah bagi melupuskan lebihan itu dan mahkamah boleh, jika ia berpuashati bahawa tuan punya tidak dapat ditentukan, membuat perintah supaya lebihan itu dikreditkan ke dalam hasil Kerajaan Negeri.

BAHAGIAN VI PELBAGAI

Mahkamah boleh memerintahkan lucuthak

- 25.** Mahkamah yang mensabitkan mana-mana orang dengan suatu kesalahan di bawah Enakmen ini boleh, sebagai tambahan kepada perintah yang dibuat, memerintahkan supaya dilucuthakkan mana-mana unggas, karkas unggas, sisa unggas dan produk sampingan daging unggas yang berhubungan dengan kesalahan yang dilakukan.

Penalti bagi kesalahan yang tidak diperuntukkan selainnya

- 26.** Mana-mana orang, selain daripada suatu pertubuhan perbadanan, termasuk mana-mana pengarah atau pegawai pertubuhan perbadanan yang melakukan kesalahan di bawah Enakmen ini yang mengenainya tiada penalti diperuntukkan hendaklah, apabila disabitkan, dikenakan denda tidak melebihi sepuluh ribu ringgit atau penjara selama tempoh tidak melebihi satu tahun atau kedua-duanya dan bagi kesalahan kali kedua atau seterusnya, denda tidak melebihi lima belas ribu ringgit atau penjara selama tempoh tidak melebihi tiga tahun atau kedua-duanya.

Kesalahan oleh pertubuhan perbadanan

- 27.** (1) Jika seseorang yang melakukan kesalahan di bawah Enakmen ini ialah pertubuhan perbadanan, ia hendaklah apabila disabitkan, dikenakan denda tidak melebihi dua puluh ribu ringgit dan bagi kesalahan kali kedua atau seterusnya, denda tidak melebihi lima puluh ribu ringgit.

(2) Jika kesalahan yang dilakukan oleh suatu pertubuhan perbadanan dibuktikan telah dilakukan dengan keizinan atau pembiaran atau boleh dikaitkan dengan apa-apa kelalaian atau sebaliknya mana-mana pengarah, pengurus, setiausaha atau lain-lain pegawai yang serupa pertubuhan perbadanan itu atau mana-mana orang yang bertindak atas sifat-sifat demikian, mengikut mana-mana yang berkenaan, pengarah, pengurus, setiausaha, pegawai atau orang itu adalah melakukan satu kesalahan dan boleh dihukum di bawah seksyen 26.

3) Jika seseorang ejen atau pengkhidmat sesuatu pertubuhan perbadanan melakukan satu kesalahan atau melakukan sesuatu atau meninggalkan daripada melakukan sesuatu (yang mana jika dilakukan atau ditinggal daripada dilakukan oleh pertubuhan perbadanan itu menjadikan suatu kesalahan di bawah Enakmen ini), pertubuhan perbadanan itu hendaklah, walau pun ia tidak mengetahui mengenai kesalahan itu, disifatkan melakukan kesalahan itu dan apabila disabitkan, boleh dikenakan hukuman yang ditetapkan bagi kesalahan itu melainkan ia membuktikan bahawa –

(a) perbuatan atau peninggalan yang diadakan bukanlah dalam bidang biasa pekerjaan pengkhidmat itu atau ejen itu; atau

(b) perbuatan atau peninggalan yang diadakan itu telah dibuat atau dilakukan tanpa kerelaan atau pembiarannya dan bahawa ia telah mengambil semua

pengawasan yang munasabah untuk mencegah perbuatan atau peninggalan itu sebagaimana ia sepatutnya ambil setelah mengambil kira segala hal keadaan kes itu.

Ladang unggas yang dikecualikan

28. (1) Tertakluk kepada subseksyen (2), peruntukan Enakmen ini tidak terpakai kepada mana-mana ladang unggas yang mana Pengarah telah menetapkan sebagai suatu ladang unggas yang dikecualikan.

(2) Pengarah tidak boleh menetapkan mana-mana ladang unggas sebagai dikecualikan di bawah Enakmen ini melainkan jika dia berpuas hati bahawa pengecualian itu adalah perlu untuk melaksanakan suatu dasar ekonomi atau sosial Kerajaan dalam usaha mengurangkan atau membasmi kemiskinan dalam mana-mana bahagian tertentu dalam Negeri.

(3) Walau apa pun subseksyen (1), Pengarah boleh, bagi maksud memastikan kesihatan awam, mencegah kemudharatan harta benda orang awam atau pencemaran alam sekitar, mengeluarkan arahan yang difikirkannya perlu kepada pihak pengurusan atau pengendali ladang unggas yang dikecualikan menurut seksyen ini.

(4) Mana-mana orang yang gagal mematuhi arahan tersebut adalah melakukan satu kesalahan.

(5) Sijil yang ditandatangani oleh Pengarah yang mengesahkan bahawa ladang unggas itu adalah suatu ladang unggas yang dikecualikan adalah suatu bukti muktamad fakta itu.

Pengarah boleh mengkompaun kesalahan

29. (1) Kecuali bagi kesalahan di bawah seksyen 19 dan 20, semua kesalahan lain di bawah Enakmen ini boleh dikompaun oleh Pengarah.

(2) Dalam mengkompaun mana-mana kesalahan, Pengarah boleh mengarahkan pegawai pelesen membuat tawaran dalam borang yang ditetapkan dalam Jadual Keempat kepada pesalah untuk mengkompaun kesalahan dalam tempoh yang ditetapkan oleh Pengarah tertakluk kepada berikut -

(a) tempoh tawaran hendaklah tidak melebihi tiga puluh hari dari tarikh tawaran dikeluarkan; dan

(b) jumlah kompaun yang ditawarkan hendaklah tidak melebihi dua ribu ringgit tetapi tidak kurang daripada tiga ratus ringgit.

(3) Jika pesalah menerima tawaran mengkompaun dalam tempoh yang ditetapkan, Pengarah boleh mengkompaun kesalahan itu dan selepas itu hendaklah tiada pendakwaan selanjutnya terhadap kesalahan itu.

(4) Dalam mana-mana kes yang lain, Pengarah hendaklah meneruskan pendakwaan terhadap pesalah.

(5) Borang penerimaan tawaran mengkompaun adalah sebagaimana dalam Jadual Kelima.

Pematuhan kepada undang-undang bertulis lain

- 30.** Pengeluaran mana-mana lesen hendaklah tidak mengesahkan apa-apa perbuatan atau tindakan yang memerlukan permit, kebenaran atau kelulusan tertentu di bawah mana-mana undang-undang bertulis lain dan pemegang lesen tidaklah dikecualikan daripada mematuhi kehendak-kehendak undang-undang bertulis lain itu berkenaan dengan permit, kebenaran atau kelulusan tertentu itu.

Perlindungan pegawai awam dan Pihak Berkuasa Negeri

- 31.** Tiada apa-apa tanggungjawab boleh dikenakan ke atas Pihak Berkuasa Negeri atau mana-mana pegawai awam bersabit dengan apa-apa perbelanjaan, kerosakan, siasatan yang berbangkit daripada penjalanan sah kuasa atau pelaksanaan tugas-tugas yang dikenakan dalam Enakmen ini, dan Pihak Berkuasa Negeri atau mana-mana pegawai tersebut tidak boleh dikenakan apa-apa tindakan, tuntutan atau liabiliti berikutan daripada penjalanan sah kuasa-kuasa yang diberi kepadanya atau tugas-tugas yang dikenakan keatasnya di bawah Enakmen ini.

Pihak Berkuasa Negeri boleh membuat kaedah-kaedah

- 32.** Pihak Berkuasa Negeri boleh, melalui pemberitahuan dalam *Warta*, membuat kaedah-kaedah bagi melaksanakan peruntukan-peruntukan Enakmen ini dan khususnya tetapi tanpa menjejaskan keluasan apa-apa yang telah disebutkan, kaedah-kaedah itu boleh menetapkan –

(a) pendaftaran ladang unggas;

(b) prosedur, fi, borang dan caj bagi maksud Enakmen ini;

(c) standard amalan perladangan dan pemprosesan;

(d) apa-apa perkara lain yang disifatkan perlu oleh Pihak Berkuasa Negeri bagi maksud Enakmen ini.

Mens rea tidak diperlukan bagi kesalahan

- 33.** Dalam mana-mana pendakwaan bagi sesuatu kesalahan di bawah Enakmen ini, adalah tidak perlu untuk membuktikan bahawa perbuatan atau peninggalan itu mempunyai niat, pengetahuan atau kecuaiian di pihak pesalah.

Peruntukan peralihan

34. (1) Mana-mana orang yang, pada masa Enakmen ini mula berkuat kuasa, mengusahakan sesuatu ladang unggas hendaklah, dalam tempoh tiga bulan dari tarikh Enakmen ini mula berkuat kuasa, mengemukakan permohonan bagi mendapatkan lesen di bawah Enakmen ini.

(2) Seksyen 6 adalah terpakai bagi mana-mana permohonan lesen di bawah seksyen ini.

(3) Mana-mana orang yang disebut dalam subseksyen (1) yang gagal mengemukakan permohonan mendapatkan lesen dalam tempoh yang ditetapkan adalah melakukan suatu kesalahan di bawah Enakmen ini.

(4) Sebagai tambahan kepada tetapi tanpa menjejaskan seksyen 7, pegawai pelesen boleh menolak suatu permohonan mendapatkan lesen yang dibuat menurut seksyen ini jika dia berpuashati -

(a) bahawa ladang unggas itu berkemungkinan menyebabkan gangguan melalui penyebaran bau yang tidak enak, pelepasan debu dan habuk, pembiakan lalat, serangga dan makluk perosak atau apa-apa faktor lain yang mungkin menjejaskan kesihatan awam dan memudharatkan mana-mana penduduk tempatan dan harta benda awam dalam lingkungan kawasan minimum dua ratus meter garis lurus daripada bangunan atau struktur ladang unggas itu dimana perladangan unggas dijalankan; atau

(b) bahawa kawasan itu telah ditetapkan untuk pembangunan.

(5) Walau apa pun peruntukan peregangan 4(a), ia hendaklah tidak terpakai bagi maksud loji penyembelihan dan loji pemprosesan.

(6) Jika pegawai pelesen enggan meluluskan mana-mana permohonan di bawah subseksyen (4), dia hendaklah menghantar satu notis kepada pemohon memberitahu pemohon tentang keengganan tersebut dan notis itu juga hendaklah mengarahkan pemohon itu menutup ladang unggasnya dan aktiviti-aktiviti berkaitan dengan unggas dalam masa enam bulan atau lain-lain tempoh sebagaimana dinyatakan dalam notis itu, bermula dari

(7) Seseorang yang telah dikeluarkan notis di bawah subseksyen (6) hendaklah dengan segera memindahkan semua unggas, karkas unggas, sisa unggas dan produk sampingan daging unggas yang didapati di ladang unggas itu.

(8) Jika pada akhir tempoh yang ditetapkan dalam notis yang dikeluarkan di bawah subseksyen (6), orang yang kepadanya notis itu dikeluarkan gagal mematuhi arahan yang dikeluarkan, pegawai pelesen atau pegawai diberikuasa boleh, dengan atau

tanpa bantuan polis, memasuki ladang unggas itu bagi melaksanakan penutupan ladang unggas itu dan bagi menyita dan merampas semua unggas, karkas unggas, sisa unggas dan produk sampingan daging unggas yang didapati di atasnya dan mengambil tindakan seperti diperuntukkan di bawah seksyen 24.

Penyampaian notis, dokumen, perintah dan lain-lain

35. (1) Setiap notis, perintah atau dokumen yang diperlukan atau dibenarkan oleh Enakmen ini atau kaedah-kaedah untuk disampaikan kepada mana-mana orang boleh disampaikan –

(a) dengan menyerahkan notis, dokumen, perintah dan lain-lain itu kepada orang yang berkenaan atau kepada ahli keluarga dewasa atau pengkhidmat keluarga;

(b) dengan meninggalkan notis, dokumen, perintah dan lain-lain itu pada tempat kediamannya yang lazim atau terakhir diketahui atau di alamat perniagaan orang itu; atau

(c) dengan menghantar notis, dokumen, perintah dan lain-lain itu dengan cara pos berdaftar dalam sampul surat pra-bayar yang dialamatkan kepada orang itu di tempat kediamannya yang lazim atau terakhir diketahui atau di alamat perniagaan orang itu.

(2) Jika suatu notis, perintah atau dokumen yang dikehendaki disampaikan kepada mana-mana orang oleh Enakmen ini atau kaedah-kaedah tidak dapat disampaikan dengan usaha yang munasabah, notis, perintah atau dokumen itu boleh disampaikan kepada orang itu dengan cara menampal notis, perintah atau dokumen itu di mana-mana tempat yang mudah dilihat di premis atau di alamat terakhir diketahui orang itu dan penyampaian itu hendaklah disifatkan penyampaian yang sempurna bagi maksud Enakmen ini.

Pindaan kepada Jadual

36. Jadual kepada Enakmen ini boleh di pinda dari semasa ke semasa oleh Pengarah dengan kelulusan Pihak Berkuasa Negeri melalui pemberitahuan dalam *warta*.

BAHAGIAN VII RAYUAN

Rayuan kepada Pihak Berkuasa Negeri

37. (1) Mana-mana orang yang terkilan atau tidak berpuashati dengan keputusan pegawai pelesen tidak mengeluarkan lesen atau menolak sesuatu permohonan lesen di bawah seksyen 7, tidak membaharui lesen di bawah seksyen 13(3) dan menolak permohonan mendapatkan lesen di bawah subseksyen 34(4) boleh

mengemukakan rayuan kepada Pihak Berkuasa Negeri dalam tempoh tiga puluh hari dari tarikh penerimaan pemberitahuan mengenai keputusan itu.

(2) Rayuan di bawah subseksyen (1) hendaklah dibuat melalui Pengarah yang kemudiannya hendaklah mengemukakan rayuan itu bersama dengan satu laporan kepada Pihak Berkuasa Negeri.

Pihak Berkuasa Negeri dan pegawai pelesen boleh menetapkan syarat

38. (1) Jika Pihak berkuasa Negeri membenarkan sesuatu rayuan, pegawai pelesen hendaklah mengeluarkan lesen –

(a) mengikut syarat-syarat yang dikenakan oleh Pihak Berkuasa Negeri, jika ada; atau

(b) jika Pihak Berkuasa Negeri tidak menetapkan syarat, pegawai pelesen boleh mengenakan syarat yang difikirkan patut bagi maksud Enakmen ini.

(2) Keputusan Pihak Berkuasa Negeri terhadap rayuan di bawah seksyen 37 adalah muktamad.

Diluluskan oleh Dewan Undangan Negeri Pahang pada 15 Ogos 2005.

[PUN. Phg. 885]

NASHRUDDIN BIN MD. SALIM
Setiausaha Dewan Undangan Negeri
Pahang